

**רשימת מחדלים של המשיבה, בעיקר של משרד התחבורה,
שתוקנו בזכות מאמציו של העותר - מוטי בר-נס.**

1. **11/2021** מנהלת אגף הרכב הסכימה **לפרסם הוראות רישום רכב פרטניות** (מתייחס בעיקר לגרור סגור למגורים – קרוואן) באתר משרד התחבורה **כהוראות רישום כלליות וכי כל הציבור יכול להשתמש בהם**. בעבר, הוראות רישום פרטניות היו מוסתרות מהציבור, ומייבאי רכב היו צריכים להשקיע כסף וזמן כדי להקים הוראות רישום שכבר קיימת במערכת כהוראת רישום "פרטנית" זהה. וזאת רק תודות "לאיוס" בהגשת עתירה, איום שפועל בלא מעט פעמים. העותר משתמש "באיוס" הזה רק לאחר שפונה מספר פעמים וכנדרש, ורק אחרי שנוכח כי מנהלת אגף הרכב מתעלמת מפניותיו.
2. **06/2021** בוטל האיסור על הפעלת רכב ביבוא אישי ע"י עוסק / מורה דרך באמצעות נהג אחר שאינו המייבא - נוהל 01/12 עדכון מס' 2. וזאת למרות פס"ד של כבוד השופט אברבנל בעת"מ 62441-05-20 העותר נגד המשיבה, שקבע כי פרשנות המשיבה תואמת את המדיניות שלה, והטיל הוצאות על העותר. השינוי בוצע באופן מיידי ולאחר שהעותר שלח "איוס" בעתירה לבג"ץ נגד המדיניות הלא חוקית של משרד התחבורה שפוגעת בזכויות יסוד מוגנות, ועושה הפליה אסורה לטובת יבואני הרכב המסחריים.
3. **04/2021** תוקן נוהל 03/13 עדכון מס' 7 מערכות בטיחות בכלי רכב, סעיף 4.4 ב. כך שמספיק לצרף אישור של מוסד מורשה לבקשה לרישום אביזרי בטיחות ברכב, ולא כפי שהיה בעבר אישור יצרן או יבואן ישיר. התיקון נעשה רק תודות ללחצה של ת.צ. 34127-04-20 ברנס נ' משרד התחבורה. לצערנו התיקון לא אפקטיבי ומנהלת אגף הרכב מסרבת לתקן שוב את הנוהל – עתירה מנהלית תוגש בקרוב.
4. **12/2020** נסגרו כל עמדות מס' 1 של משרד התחבורה עקב התנהלות לא חוקית. גם תודות (לא לוקח את כל הקרדיט לעצמי) לתלונות הרבות של העותר למשטרה, ללהב 433, למבקר המדינה נגד השחיתות שיש בעמדות מס' 1. תלונות שהניבו מעצר של בוחן ממשרד הרישוי בחולון. כיום הנושאים מטופלים ע"י מכוני הרישוי הפרטיים באופן מיטבי.
5. **7/2020** - מע"מ טבריה הסכים להחזיר מע"מ למורה דרך עבור רכב סיור ביבוא אישי.
6. **6/2020** מע"מ ירושלים, ומע"מ אשדוד השיבו לבעל רכב מדברי את החזר המע"מ על רכישת רכב מדברי. לצערנו של העותר עניין זה לא בא לידי פתרון לגבי כל משרדי מע"מ, ומע"מ פתח תקווה ומע"מ תל אביב 2 (בת-ים) סירבו ולכן הגיש עתירה ע"פ חוק חופש המידע נגד רשות המיסים 46902-11-21.
7. **5/2020** - המפקח על התעבורה שינה את החלטתו כך שמורה דרך חדש יוכל לרכוש רכב אשכול ישן בהטבת מס, בניגוד לפרשנותו.
8. **5/2020** **לא חייבים להשתמש בפורמט הסכם מתווך ביבוא אישי** - עת"מ 2081-02-20 נ' משרד התחבורה **הפוגע בחופש העיסוק של מתווך ביבוא אישי** ומטיל עליו אחריות בניגוד לחוק בעת שהוא רק משדר בקשה לרישיון יבוא. בפני כבוד השופט א' דראל.
9. **4-2020** **אגף הרישוי ביטל את הנוהל המחייב בדיקה טכנית בעמדה מס' 1 לרכב אשכול / מדברי לצורך שינוי ייעוד לפרטי**, בכך נחסכו מאות שעות עבודה בשנה למשק בגין בירוקרטיה לא נדרשת.
10. **1/2020** **ביטול מונופול הידע של משרד התיירות – כל מוסד רשאי לבצע השתלמויות מורי דרך**. בהמשך לעת"מ 51294-10-19 ובהמשך לשינוי הצעת חוק שירותי תיירות של הח"מ בוועדת הכלכלה של הכנסת.

11. **11/2019 תיקון ריקול לרכב ביבוא אישי ניתן לבצע בישראל**. נוהל יבוא אישי עדכון 20 בהמשך לעת"מ 19-06-14428 נגד משרד התחבורה בגין נוהל שיוזם מר אבנר פלור האוסר תיקון ריקול לרכב ביבוא אישי או תייר בישראל, וחיוב התיקון רק בחו"ל. מעבר לעובדה שזו אפליה בהשוואה ליבואנים מסחריים שלהם התיירו לתקן בישראל, זו פגיעה צרכנית לא חוקית. **נוהל 2/12 יבוא אישי תוקן (עדכון 20) בוטלה החובה לתקן ריקול בחו"ל בעלות של עד עשרות אלפי שקלים, וניתנה אפשרות לתקן בישראל ללא עלות ולקבל רישיון יבוא רכב אישי עם ריקול**, התאפשר תיקון ריקול בישראל גם לתייר וגם לרכב שנמצא בטרנזיט בישראל. משרד התחבורה החל לפעול ע"פ כללים בינלאומיים המחייבים תיקון ריקול בכל מקום בעולם היכן שהתגלה הריקול. **חיסכון של עד עשרות אלפי שקלים למיבוא רכב בייבוא אישי שנפתח לו ריקול לאחר רכישת הרכב בחו"ל**.
12. **6/2019** משרד התיירות הסכים לבחון מחדש הוראות הבטיחות של מורי דרך **עת"מ 18-12-1318** ברנס נ' משרד התיירות. זה לא סביר שהגורם המסמיך מורי דרך לא יכשיר ולא יפרסם הוראות בטיחות לטיולים. בפס"ד התחייב לטפל בנהלי בטיחות בעומס חום ובשיטפונות. **משרד התיירות גורם לביזוי בית המשפט ועד היום לא הקים נוהל הוראות בטיחות כנדרש**.
13. **4/2019 משרד התחבורה אפשר תשלום אגרות עבור רכב בייבוא איש באינטרנט** והופסקה השיטה העות'מאנית שהייתה נהוגה שצריך לקחת טופס אגרה רק ממשרד התחבורה ולשלם בדואר. **נחסנו אלפי שעות עבודה ונסיעות מיותרות למשק שבאחת מהן נפצע החבר אורי ש. בתאונת דרכים ונתר ככה לכל חייו**.
14. **2/2019** בוטל הצורך להציג רישיונות הסעה מקוריים בעת מבחן רישוי שנתי ולהסתפק בצילום, הנתונים הוכנסו למערכת המחשב בשקיפות למכוני הרישוי – **חיסכון של אלפי שעות עבודה בשנה למשק**. תודה לגב' קטי מורלי.
15. **1/2019** הופסקה העבירה על החוק של אגף הרכב שנתן רישיונות יבוא ליבואן לימוזינות מסחרי לייבא לימוזינות כרכב פרטי מבלי לעמוד בדרישות התקינה הישראלית. **עד היום אגף הרכב לא עשה דבר כדי להעניש את האחראי על מתן רישיונות יבוא בניגוד לחוק!**
16. **11/2018** ביטול הפסקת רישום רכב מדברי במשרד הרישוי. **התאפשר עיסוקם של מאות עובדים חדשים כעוסקים עצמאיים ושכירים בתחום**, תודה לגב' קטי מורלי שטיפלה בעניין.
17. **5.2018** שינוי החלטת המפקח על התעבורה ומנהלת תחום תיאום באגף הרישוי שסירבו לתת רישיון הסעה מיוחד לרכב מדברי לעולה חדש וגם לנכה צה"ל שקיבלו הטבת מס לרכישת רכב, בדרישה לרישיון למונית. הדרישה בוטלה וכנהוג בענף רכב מדברי, מדובר בכאלפיים כלי רכב. תודות לפעילותו של הח"מ **התאפשר שילוב של עולים חדשים ובעלי נכויות בענף רכב מדברי** ללא רישיון נהיגה למונית.
18. **1/2018** ביטול החלטת ועדת אתיקה של משרד התיירות לשלול רישיון מורה דרך של חבר בן 81 בעל רכב אשכול עת"מ 17-10-38031 ברנס ואח' נ' משרד התיירות. ביטול החלטה שניתנה פה אחד של ועדה הכוללת את הסמנכ"לית אהובה זקן, משקיף סמנכ"ל חדש - מר פיני שני, הממונה על הכשרה מקצועית, מנהלי אגפים יועמ"ש עו"ד אליהו ליפשיץ ועוד, בגין אי חוקיות ואפליה מחמת גיל. **הוכח כי סמנכ"לית המשרד לתפעול, תקינה ואיכות השירות גב' אהובה זקן ויתר העובדים הבכירים של משרד התיירות בוועדת האתיקה של מורי דרך אינם מבינים דבר לגבי אתיקה מקצועית של מורי דרך וחוקי יסוד של מדינת ישראל**.
19. **11/2017** אגף הרכב הסכים לאשר מתן רישיון רכב זמני לרכב ביבוא אישי שמעוכב בגלל "התלבטויות" של תחום תקינה.
20. **11.2017** **תלונה נגד שר התיירות בגין שימוש בלימוזינה לא חוקית להסעת התייר ה 3 מיליון**, ללא רישיון הסעה בשכר. הוגשה נגדי תביעה על לשון הרע ע"י בעל הלימוזינה אשר הוסרה בגין "אמת דיברתי". משרד התחבורה ביצע ביקורת לכל הלימוזינות. משרד התחבורה והמשטרה כלל לא טרחו לבדוק וטענו כי אין עניין לציבור ששר התיירות מסיע ברכב שאין לו אישור הסעות ואין לו ביטוח!!!
21. **11/2017** **ביטול הפגיעה והאפליה של משרד התחבורה ברישום רכב משומש לרכב ביבוא אישי חדש** בהשוואה ליבואן מסחרי, בניגוד לדעתה של מנהלת תחום תיאום אגף הרישוי.
22. **1/2017** אגף הרישוי הסכים להשיב הפרש אגרת רישוי רכב לרכב מדברי ששינה ייעוד מפרטי למדברי, מדובר בסכום של עד 4,000 ₪ לרכב מדברי עם מנוע בנזין ועד 2,000 ₪ לרכב מדברי עם מנוע דיזל.

23. **בג"ץ 3089/17 נגד משרד התיירות** תוקן נוהל רכב אשכול והתאפשר שימוש בשירות יועץ מס ולא רק רואה חשבון חסך העותר אלפי שקלים בשנה לחבריו. הבג"ץ המליץ למשוך את העתירה ללא הוצאות, אבל הסכים כי עניין הייצוג בוועדת רכב אשכול אינו תקין, והסכים כי אגודה יכולה לרכוש על שמה רכב בהטבת מס אבל לא על שמו של מורה דרך. נפתח משרד הסעות שיכול לרשום רכב בהטבת מס למורי דרך.
24. 25.1.2016 ט"ו בשבט תשע"ו **שינה במו ידיו את סעיף יבוא אישי ע"י עוסק בהצעת חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב בוועדת הכלכלה של הכנסת למרות התנגדות נחרצת של מר אבנר פלור סמנכ"ל תנועה שהוכיח כי הוא לא כשיר מבחינה מקצועית ומבחינה הנאמנות שלו לאינטרס הציבורי.** פרוטוקול מס' 144.
- א. סעיף 33 (ב) (1) **כך שעוסק יוכל לעשות יבוא אישי של כל רכב**, ולא ע"פ ההצעה של מר אבנר פלור שדרשו לאפשר "רק רכב שאינו מיובא ע"י היבואן" רכב שאין לא אחריות אין לו שירותי אחזקה, אין לו חלקי חילוף בישראל. מה שמוכיח את הטענה כי מר אבנר פלור אינו ראוי מבחינה מקצועית וכי הוא פועל כגיס חמישי לטובת האינטרסים של יבואני הרכב. וזאת למרות האירועים לאחר בג"ץ 7006/07 ולמרות שנאלץ לתקן בפעם השנייה צו יבוא חופשי (תיקון) התשע"ו-2015 ולמחוק את המילים "**ודגם הרכב לא מיובא ע"י יבואן**" כדי לאפשר יבוא של כל רכב.
- ב. הוסיף במו ידיו את האפשרות בסיפא של סעיף 33. (א) (2) לייבא באופן אישי ע"י עוסק רכב מסוג M2 אם כי בפועל החוק מדבר כיום על אוטובוס זעיר בלבד. פרוטוקול מס' 197 של ועדת הכלכלה של הכנסת מתאריך 4/2/2014. גם עניין זה בניגוד לדעתו של סמנכ"ל משרד התחבורה אבל בתמיכתו של שר התחבורה מר ישראל כץ.
25. **כל רכב יכול להיחשב כרכב תפעולי** תיקון הפרשנות של משרד התחבורה לגבי תקנה 95 בהקשר לרכב תפעולי, בניגוד לדעתם של מנהלת תחום תיאום אגף הרישוי ודעתו של מנהל תחום קציני בטיחות.
26. **ביטול השינויים בגן לאומי מצדה שחייבה את כל המטיילים להיכנס לחנות אהבה**, וכעת המטיילים יכולים לבחור אם להיכנס או לא להיכנס לחנות וללכת בדרך הנוחה והקצרה.
27. **11/2016 תיקון צו הפיקוח על מצרכים ושירותים** (הסעות סיור, הסעות מיוחדות והשכרת רכב) התשע"ז-2016 בגין הפליה, ומתן אישור ל-4 מורי דרך שבבעלותם רכב מדברי פרטי להתאגד ולקבל רישיון משרד להסעות רכב מדברי. ללא צורך כי התאגיד יהיה בעלים של 4 כלי רכב וכפי שהיה בעבר. תודות לכך מאות רבות של בעלי רכב מדברי חסכו כ-2,000 ש"ח דמי רישום בשנה. תודה לעו"ד דנה עסיס-שנער, עובדת ציבור מסורה שעשתה הכל כדי לא להגיע לבית משפט. חבל שהיא לא עובדת יותר באגף הרכב. העניין היחידי שנעשה תוך שיתוף פעולה נדיר עם הלשכה המשפטית, ללא איומים בעתירות ורק תודות לדרך הפעולה והאופי המיוחד של עו"ד דנה עסיס שנהר שהטמיעה באופן נדיר את חובתה ע"פ תפקידה וע"פ האתיקה המקצועית המחייבת אותה.
28. 2015 חברת הפניקס שילמה למורה דרך בגין גניבת רכבו בבית לחם לאחר שסירבה בטענה כי היה מושכר. הח"מ הוכיח כי רכב אשכול אינו יכול להיחשב רכב פרטי המיועד להשכרה, וכי יש אישור ע"י המפקח על התעבורה להעביר רכב אשכול ממורה דרך אחד לשני לצרכי עבודה בהסעות סיור.
29. **10/2015** תוקן צו יבוא חופשי והתאפשר יבוא אישי של כל רכב ע"י מורה דרך, ולא ע"פ התיקון הקודם שהגביל את היבוא האישי רק לרכב שאינו מיובא ע"י יבואן, דהיינו, ללא אחריות יצרן וללא שירותי אחזקה. עניין המעיד על כשל חמור של מר אבנר פלור סמנכ"ל תנועה שהינו אחראי על העניין באופן אישי.
30. **עת"מ 15-01-10609 נגד מר יוסי נזרי יו"ר ועדת רכב אשכול** - בגין אי מתן מענה- רישום תאגיד רכב מדברי – שונה צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעות סיור, הסעות מיוחדות והשכרת רכב) התשמ"ה 1985 כך שניתן יהיה לרשום תאגיד רכב מדברי ע"י 4 מורי דרך שבבעלות כל אחד מהם בנפרד רכב מדברי גם ללא הדרישה שהתאגיד יהיה בעלים של 4 כלי רכב.
31. 4/2014 תחום תקינה ביטל את הצורך בכיסא למדריך ברכב אשכול, שכן ברכב אשכול הנהג הינו מורה דרך בעצמו. עלות רכב נמוכה יותר ופחות בירוקרטריה לא נדרשת.
32. 2/2014 משרד התחבורה ביטל הוראות רישום לרכב מדברי הפחית רגולציה. נחסכו אלפי שעות עבודה למשק.
33. 1/2014 בעקבות תלונה, משרד התיירות נתן תקציב בסך 25,000 ש"ח לתיקון התאורה בבונקר של מוצב צה"ל בתצפית הר בנטל שהינו אתר תיירות פופולארי ברמת הגולן. עד היום האתר לא מטופל כנדרש.

34. **בג"ץ 5973/13** נגד משרד התחבורה, משרד התיירות ורשות המיסים בגין ביטול הקריטריונים למתן הטבת מס לרכב אשכול והצפת הענף בכלי רכב. רשות המיסים תקנה את צו תעריף המכס, משרד התיירות הקים נוהל למתן הטבת מס לרכב אשכול ולמשרד התחבורה אין יותר כל נגיעה למתן הטבת המס.
35. **עת"מ 11-12-9327 ו - ע"מ 12-6780 התבטלה וצומצמה התקינה לגבי רכב מדברי ורכב סיוור מדברי**. ובכך נחסכו כספים ואמצעים רבים לחברים אך גם ממשרד התחבורה שהשקיע משאבים בבירוקרטיה מוגזמת. **ושונו נהלים במשרדי הרישוי כדי להקל על תהליך הרישוי**. כבוד בית המשפט נמנע מלהתערב בהחלטה.
36. **עת"מ 12-07-11412** בגין אי מסירת מידע ועוד. משרד התחבורה והתיירות שפעלו בסתר וכנגבים בחושך והקימו רפורמה בענף רכב אשכול ללא שיתוף מורי דרך בעלי רכב אשכול – רק תודות לעתירה נחשף המידע שהוסתר
37. **עת"מ 12-02-12895 התאפשר למורי דרך להתאגד באגודות שיתופיות לקבלת רישיון למשרד להסעת סיוור לצורך רישום רכב סיוור**, וזאת ללא צורך בחניונים ורישיון עסק. כיום קיימות עשרות אגודות שיתופיות המאפשרות לעוסקים בענף הסיוור להתאגד ולהיות הבעלים של המשרדים בעצמם ולא להיות תלויים במשרדים מסחריים שעשו רווחים על חשבונם ונרפאה הפגיעה בחופש העיסוק. תודות לכך חסכו מורי דרך בעלי רכב סיוור אשכול כאלפיים שקלים דמי רישום בשנה.
38. **עת"מ 12-12-9966 תוקנה תקנת התעבורה 579 והוענק פטור מקצין בטיחות לתאגידי סיוור ומדברי שרשומים בהם עד 19 כלי רכב ומורי דרך בעלי רכב אשכול ורכב מדברי רבים חסכו זמן, ואלפי שקלים בשנה**.
39. 2012 החברה לפיתוח מזרח ירושלים גזמה עצים שהסתירו את קשת רובינסון מהתיירים שלא נכנסו לגן הארכיאולוגי. וזאת בניגוד לדעתה כי המתחם בבעלותם וכדי לראות חייבים לשלם כרטיס ולהיכנס לאתר.
40. 2012 אושרה כניסה של רכבי אשכול לנמל חיפה ולא רק של סוכני אוניות "איום בעתירה" נגד הנמל עשה זאת. בשנת 2013 בוטל התשלום עבור איסוף תיירים מנמל חיפה.
41. 2011 בוטל הצורך באלונקה מתקפלת ומיכל מים ברכב אשכול – לאחר "איום בעתירה". ברכב קטן של 6 מקומות פקידים מנותקים מהמציאות חייבו רכב סיוור באלונקה! מה בדיוק הם ביקשו שאתחיל להיות אמבולנס ולפנות פצועים בעת שאני מדריך תיירים!?
42. בהמשך תלונה למשרד התחבורה נגד חברת כלמוביל יואן יונדאי ומרצדס שמשמש בכוחו המונופוליסטי כדי למכור רק מרצדס מיניואן ויאנו בעל הילוכים אוטומטיים, ולא מיניואן יונדאי בעל הילוכים אוטומטיים. בעקבות התלונה כלמוביל החל לייבא ולמכור יונדאי עם הילוכים אוטומטיים לבעלי רכב אשכול.
43. יוניון מוטורס הפסיקה מנהג נפסד תוך שימוש בכוחה המונופוליסטי לאנוס מורי דרך לרכוש רק דגמים מפוארים – הוגשה תלונה למשרד התחבורה.
44. מחלקת השתלמויות מורי דרך של משרד התיירות שינתה מסלול של השתלמות מורי דרך במצוק ההעתקים ליד מצוקי דרגות בעקבות תלונה של מוטי בר – נס למשטרת ישראל **בגין הכוונה של ההשתלמות להיכנס לשטח אש של צה"ל ללא תיאום שטחי אש ובעת שכוחות צה"ל התאמנו במקום**.
45. עיריית ירושלים הוסיפה שלטים בכניסה לירושלים לכוון את הנוסעים לכיוון ים המלח, שלטים שלא היו קיימים בעבר והקשו על תיירים וישראלים למצוא את הדרך לים המלח בכניסה לירושלים. טופל בעזרת בעזרת משרד ראש הממשלה
46. 2010 המעריך יצחק לוי הסכים כי יש להבחין בעת הורדת ערך לרכב אשכול בין בבעלות מורה דרך פרטי לבין בבעלות תאגיד.
47. 2010 נמל אשדוד הסכים לאפשר לרכבי אשכול להיכנס לתוך הנמל לאסוף תיירים, תודות לטיטת עתירה וישיבה עם קב"ט הנמל להסדרת הכניסה לנמל אשדוד.
48. עיריית ירושלים הוסיפה שלטים בכניסה לירושלים לכוון את הנוסעים לכיוון ים המלח, שלטים שלא היו קיימים בעבר והקשו על תיירים וישראלים למצוא את הדרך לים המלח בכניסה לירושלים. טופל בעזרת בעזרת משרד ראש הממשלה
49. הקמת אגודת אשכול בשנת 2009 ומאז משמש כיו"ר

50. בג"ץ 7006/07 - בעניין יבוא אישי של רכב למורה דרך, כבוד הבג"ץ הוציא צו על תנאי לטובת מורי הדרך. משרדי התחבורה והכלכלה תיקנו את צו היבוא החופשי תיקון 2011 המאפשר למורה דרך יבוא אישי של רכב שאינו מיובא ע"י היבואן והתאפשר יבוא לימוזינות.

51. בג"צים 2980/06, 9529-04, 3677/02 - נגד אלוף פקמ"ז שסגר את מרבית שטחו של מדבר יהודה לטיולים בתחילה בגלל ולכאורה בעיות ביטחוניות ואח"כ לטובת שטחי אש. תודות לעתירות אלו הוציא אלוף פיקוד המרכז נוהל המאפשר סיורים - טיולים באזור מדבר יהודה כשצה"ל לא מתאמן - בעיקר בסופי שבוע ובחגים, וצומצמה מפת שטחי אש של הבוקע הצפוני - נבי מוסא במדבר יהודה. לצערי המצב כיום לא מאפשר פעילות יומיומית במדבר יהודה כמו גם בגלל שנגרם נזק בלתי הפיך לענף התיירות והביקוש לטיולים במדבר יהודה ירד באופן דרסטי. אבל בזכות "לחץ" הבג"צים ניתנה אפשרות לטייל באמצעות נוהל שפורסם.

ולראיה באתי על החתום,

מרדכי ברנס, העותר

היום, 01 ינואר 2022, כ"ח טבת תשפ"ב